

OLVASÓ

Köszöntés

Ünneptelen félév – ünneptelen lapszám? Jelenleg az ünneptelen félévben vagyunk – most kézben tartott lapszámunk tematikája is ezt tükrözi. A megnevezés persze megtévesztő lehet, hiszen hogyan is ne ünnepelnénk?! Lapszámunkat megtöltik az újkenyér, az újbor, a reformáció, valamint az örökkévalóság vasárnapjához

kapcsolódó igei anyagok. Akkor mégis miről van szó?

Az „ünneptelen félév” megnevezés abból ered, hogy ebben a félévben nincsenek olyan nagy üdvtörténeti ünnepeink, mint amilyen a karácsony, a húsvét vagy a pünkösd.

De ettől még ünnepelünk, s ünneplésünkben hálát adunk az élő Istennek, aki minden ezévi nehézség, aszály ellenére is megadta a vetés és az aratás örömét, az új kenyér áldását; de látva a viruló szőlőket, azzal a reménységgel tekinthetünk a jövő felé, hogy a szüret áldásával is megajándékoz majd bennünket az ÚR.

Bízunk az Úrban, hogy együtt örülhetünk majd reformáció ünnepén, megállva egy-egy csöndes pillanatra, hogy végig gondoljuk, mi magunk hogyan tudjuk személyesen, a saját életünkben is megvalósítani a „semper reformanda – örök (vagyis: szüntelen) reformáció” reformátori elvét.

Az örökkévalóság vasárnapján pedig azzal a hálaadással tekinthetünk előre, hogy a Krisztusban megnyert örök élet reményteljes bizonyossága meghatározza a mindennapjainkat is.

Füstös Gábor és Sárközi Gergely Antal
szerkesztők

Tartalom

TARTALOM

Igei üzenet

<i>új kenyér</i>	2
<i>új bor</i>	3
<i>reformáció</i>	4
<i>örökkévalóság vas.</i>	5
<i>Imádság</i>	6
<i>Hitünk tételei</i>	7
<i>Könyvajánló</i>	9
<i>Bizonyságtétel</i>	10
<i>Pannonia Reformata</i>	11
<i>Kreatív</i>	12

Te ismered az utat?

Textus: „Aki műveli földjét, jóllakik kenyérrrel, de aki hiábavalóságokat hajszol, az esztelen.” Péld12,11 „Ekkor magába szállt a Tékozló Fiú, és ezt mondta: Az én apámnak hány bérese bővelkedik kenyérben, én pedig itt éhen halok!”

Újkenyér ünnepe az ember esendőségére és az Isten nagyságára hívja fel a figyelmet. Isten áldása és az ember bűne fonódik össze a fent olvasott Igékben.

A mi Urunk Istenünk adja a növekedést, ezért Övé a dicsőség. Az ember nélküle meg sem mozdulhat, nemhogy gyarapodhat. Hálát adunk Istennek a bővelkedésért, hogy nem kellett szűken vetni és nem kellett szűken aratni, hanem elmondhatjuk, hogy bőség van az életünkben, és nem szükség. Hálát adunk a testi eledel mellett a mennyei eledelért, amelyet ugyanúgy elkészít és odaad az embernek, ahogyan a termést. Ahogyan a mi Urunk Istenünk jóllakat testileg több milliárd embert e földgolyón, úgy még inkább jól akar lakatni minket lelkileg is.

Az újkenyér ünnepe egyben a bűnbocsánat helye is, hiszen valljuk meg, hogy a mi hibánk, hogy nem jut elég kenyér minden-

hova, mert bizony emberi akaratok és emberi cselekedetek sokszor válnak Isten áldásának akadályává. Ugyanígy van ez a lelki életben is. Sokszor mi rontjuk le Isten Országának kovászát, és miattunk nem terjed úgy a Szentlélek bizonyágtétele, mint ahogy tőlünk azt Isten megkívánná. Isten mégsem vonja meg tőlünk a jót, hanem idén is termést adott. Áldott legyen ezért a neve! Isten kezéből fogadjuk mindazt, amit magától értetődőnek tartunk, mindazt a sok ajándékot, ételt, terményt, amellyel egész évben szívesen élünk. Isten áldása segítsen bennünket, hogy mindezekkel a javakkal megfelelően élhessünk. Éppen ezért imádkozunk minden étkezés előtt. Azzal az alázattal vesszük magunkhoz az ételt, hogy az Istentől van.

Isten az ő áldásával, jóakaratóval legyen velünk itt a földi életben, legyen fenntartónk és éltetőnk. Örök Lelkével pedig vegyen lakozást bennünk, hogy szavunkkal, életünkkel hirdethessük az Élet Kenyerét, a meghalt és feltámadott ÚR Jézus Krisztust. Ámen.

Deák László
Dudar

„Eljövetele biztos!”

Textus: „Jöjjetek, térjünk meg az Úrhoz, mert ő megsebez, de meg is gyógyít, megver, de be is kötöz bennünket. Két nap múltán életre kelt, harmadnapra föltámaszt bennünket, és élünk majd előtte. Ismerjük hát meg, törekedjünk megismerni az Urat! Eljövetele biztos, mint a hajnalhasadás, eljön hozzánk, mint az őszi eső, mint a tavaszi eső, mely megáztatja a földet.” (Hós 6,1–3)

E sorok írásakor jelent meg egy újságcikk a következő címmel: „A szőlő még reménykedhet, a kukoricára keresztet vethetünk”. Bízok benne, hogy nem történik meg, amiről egyik presbiterünk mesélt, hogy néhány évvel korábban szintén egy aszályos nyarat követően vödörben vitte a mazsolát a diákjainak. Sok véleménnyel találkozunk, hogy mire is figyelmeztetnek ezek az idők. Vannak, akik a globális felmelegedés következményének tulajdonítják az egyre sűrűbben tapasztalható csapadékhiányt. Mások azt hangoztatják, hogy ami történik, az tulajdonképpen nem meglepő, mivel a hazánkban alkalmanként fellépő aszály hozzátartozik Magyarország éghajlatához. Nehéz eldönteni, hogy mi az igazság, talán a kettő között valahol, de hívó emberként tájékozódunk lehetséges magasabb szín-

teken. A Szentírásban az aszály Isten figyelmeztető büntetése. És itt inkább a figyelmeztetésen van a hangsúly. Áldásos lehet a mostani ünnepnek a kettős fókusz, hogy miközben halát adunk a szüret terméséért, és áldást mondunk az újbor ajándékáért, közben keressük Urunk hitünket megújító és életünket megjobbító szándékát a figyelmeztetésben. Például a Szent Lélekkel töltekezzünk be a bor mellett, *horribile dictu*: helyett! (Ef 5,18) Vagy éljünk méltóbb módon az úrvacsorával azzal, hogy akarjuk azt, amire Ő akar megerősíteni az ott kapott táplálékkal. (1Kor 11,25) Esetleg szabaddá akar tenni bennünket az Úr a bortól való megtartóztatásra, hogy ezzel védjük erőtlenebb testvéreinket a hitben. (Róm 14,21) Bármilyen is legyen az Ő figyelmeztetésének az oka, mindannyiunknak szüksége van arra, hogy jobban megismerjük Urunkat, hogy erre törekedjünk a Hozzá való odafordulásban. Igazi reménységgel várhatjuk Őt, mivel „eljövetele biztos, mint a hajnalhasadás, eljön hozzánk, mint az őszi eső, mint a tavaszi eső, mely megáztatja a földet.” (Hós 6,3)

Miklósi-H. Koppány
Kéttornyúlak-Nóráp-Dáka-Borsosgyőr

Textus: „Hiszen kegyelemből van üdvösségetek hit által, és nem tőletek van: Isten ajándéka, nem cselekedetekért, hogy senki se dicsekedjék.” (Ef 2,8-9)

A reformáció ünnepe nem tartozik szorosan a keresztyén ünnepkörhöz, de nekünk reformátusoknak/protestánsoknak mégis egy felemelő emlékezés. Ezen a napon, 1517. október 31-én szegezte ki Luther Márton 95 tételét a wittenbergi vártemplom kapujára.

Miért tette? Mert az Istentől féltő – nem az Istent féltő – Luther Márton odaállt a szerzetesrendi könyvtárban a falhoz láncolt, kézzel másolt Szentírás elé, és elkezdte azt mohó szívvel olvasni, míg végül rátalált erre a mondatra: „Az igaz ember pedig hitből fog élni.” (Róm 1,17) És ennek felismerése, átélése és az ebből fakadó szabadulás után a büntető Istentől rettegő Luther Mártonból Istent féltő boldog ember lett. És ezzel elindult a reformáció világhódító útjára, mert Isten meg akarta újítani az Ő egyházát.

És azóta is a Szentlélek újjászülő ereje vigyáz a reformáció örökségére. Ma már nincsenek éles felekezeti viták – bár sok mindenben még nem tudunk megegyezni –, de aki hiszi és vallja, hogy kegyelemből

van üdvösségünk, Isten ajándékaként, az testvér az Úr Jézus Krisztusban.

Miért ezt az igét választottam rövid elmélkedésem alapjául? Mert ez az ige újította meg sok évvel ezelőtt az én vallásos életemet is, Istent féltő, Benne bízó, neki engedelmeskedő (legalábbis igyekvő) boldog, szabad életté.

Mi a legfontosabb az ember számára? Az üdvösség. A szívünk mélyén erre vágyunk mindnyájan, még azok is, akik ma még nem tudják ezt. És ahogy Reményik Sándor írja csodálatos versében: „Akarsz eget ostromló akarattal...” Igen, mindent meg akarunk tenni, hogy elérjük azt a békességet, melyet az üdvösség hoz az ember számára, de „mindegy, mindhiába”, magunktól nem tudjuk elérni azt, mert nem a mi erőlködésünkön múlik, hanem „Isten ajándéka” ez.

Ezt hozta a reformáció, ezt a felismerést, hogy a kegyelem, az üdvösség hit által ajándékképpen lehet a miénk, és ezért egész életünket a folytonos reformációnak, a folyamatos megújulásnak kell irányítania. „Mikor Urunk és Mesterünk azt mondta: «Térjete meg!» - azt akarta, hogy a hívek egész élete bűnbánatra térés legyen.” (Luther Márton 95 tételének 1. tétele)

**Szalainé Gubicza Emese
ny. lelkész**

Textus: „Isten kegyelmi ajándéka pedig az örök élet Krisztus Jézusban, a mi Urunkban.” (Róm 6,23/b)

Az ünnepnapok mérföldkövek, útjelzők, amik jelzik haladásunkat a hazavezető úton. Ha nem is percre, napra pontosan, mert ugye „sem a napot, sem az órát nem tudhatjátok, ...”, de figyelmeztetnek: „vigyázzatok azért” (Mt 25,13). És jelzik haladásunk ajánlott fő irányát is, merre van a hazafelé: „hozzá megyünk és nála ottho-
nunk lesz” (Jn 14,23). Ennek a mennyei útjelzésnek az origója, kiindulópontja Jézus, Aki irányítani, vezetni akarja az életünket. Urunk ezt Igéje és Szentlelke által végzi, Aki eszünkbe juttatja szavait. Ezt teszi ma is, **az örökélet vasárnapján**.

Először arra int, hogy mindennapi gondjaink és rohanásunk közepette ne feledkezzünk el az örökkévalóságról! Jézus azért jött, hogy nekünk bűnbocsánatot és **örök életet** szerezzen; hogy helyreállítsa gyermeki közösségünket mennyei Atyánkkal. Nemcsak egy-egy ünnepi órára, hanem mindörökké. Ez az örök élet, efelé haladunk, ez a célunk! Sajnos figyelmünk, gondolataink, kéréseink, törekvéseink túlon-
túl földi célokra irányulnak. Ne hagyjuk ezt, ne tévesszük szem elől az örök-
kévalóságot! Várjuk Urunk visszajövetelét, hogy Vele mindörökké az Atyánál lehes-
sünk!

Másodszor: a Lélek eszünkbe juttatja, szívünkbe égeti, hogy **az örök élet ajándék, az Isten kegyelmi ajándéka**. Nem érdemelhetjük ki, nem is követelhetjük, ez nekünk nem jár. Ez az Isten végtelen szeretetéből, Jézus áldozata árán nekünk felkínált kegyelmi ajándék. Ennek a biztosítéka, garanciája maga Jézus, Aki megígérte: „*Én örök életet adok neked*” (Jn 10,28) – Távlat, vigasztalás, bizonyosság!

Harmadsorban ez az Ige **hálára, hűségre és szolgálatra indít**. Mert ez az ajándék nem valami feledhető emlék, nem is zsákmány, amit megkaparintva nem számít, kitől származik. Ez az ajándék mindennél nagyobb kincs, semmihez sem hasonlítható! Az örök élet az Isten velünk kötött kegyelmi szövetségének része, olyan drága kincs, ami hálára kötelez.

Ne szűnjünk meg hálát adni érte Istennek! És ne is rejtjük véka alá! Adjuk tovább, mondjuk el boldogan másoknak is az örömhírt, hogy **több az élet** ennél a sárba, bűnbe, szenvedésbe ragadt földi életnél! Jézus ebből megváltott minket, és nekünk örök életet szerzett! Végül ez az Ige megerősíti hitünket, és hűséges Krisztus követésre segít, mert csak belé vetett hittel, őt követve, előlegként kapott áldásait szétosztva, továbbadva tarthatunk a mennyi haza, az öröklét felé. Ámen.

Mészáros Sándor
ny. lelkész

Imádság

Mindenható Istenünk! Dicsérünk Téged, aki a mennyet és a földet alkottad minden benne lévővel együtt. Köszönjük, hogy mindig pontosan tudod, hogy mire van szükségünk, merre kell haladjunk, mit kell tegyünk, hiszen Te alkottál bennünket, egyen-egyenként ismersz minket, jobban, mint mi saját magunkat, és mindnyájunkkal terved van. Hálát adunk, hogy velünk vagy életünk minden napján, Te segítesz, vezetsz, oltalmazol bennünket, kíséred minden léptünk. Bocsáss meg, hogy mi mégis sokszor engedetlenek vagyunk, elfordulunk Tőled, és a saját fejünk után megyünk, mert türelmetlenek vagyunk, és türelmetlenségünkől az fakad, hogy a magunk kezébe akarjuk venni az életünk irányítását. De köszönjük, Urunk, hogy Te

ilyenkor sem hagysz magunkra minket, hogy nálad ekkor is van számunkra hely, utánunk jössz, megkeresel és hazahívsz magadhoz bennünket. Kérünk, adj türelmet, hogy rábízhassuk magunkat a Te időzítésedre, hiszen pontosan tudod, hogy a Te terved részleteit mikor kell felfedni előttünk. Kérünk, segíts, hogy tudjunk folyton akaratomat keresni. És kérünk, adj engedelmes szívet, hogy mindent, ami a Te követésedtől elvon bennünket, azt tudjuk elengedni, tudjuk hátrahagyni, hogy életünket készek legyünk odaszánni Neked, és szüntelenül szolgálhassunk Téged. Ámen.

**Horváth Szabina III. évf. teológus
Pápai Ref. Teol. Akadémia**

*Ó, Uram, méltasd figyelemre a te
szolgád és szolgálid imádságát,
akik boldogok, hogy félhetik a te
nevedet! (Neh 1,6)*

A reformáció nem felforgatás, lázongás, bajkeverés volt. A reformáció Isten szeretetének hatalmas megnyilvánulása egyháza iránt. Ma, evangéliumi református keresztyén embernek lenni sokszor kényelmetlen, mert a református egyházban némelyek, még lelkipásztorok is, mindent jónak és elfogadhatónak tekintenek, ami nem református. A világban pedig válogatás nélkül mindent jónak tartanak, ami nem keresztyén. De ez nem szabad, hogy elcsüggyesszen bennünket. Atyáink szenvedést, halált vállaltak a hitükért, ezért lehetek én ma református, és írhatom le azt, hogy mit jelent a reformáció üzenete ma.

- A reformáció számomra ma bátorságot jelent. Sokan nem értik, hogy mi a különbség a bátorság és a vakmerőség között. Bátorságnak nevezik azt, hogy valaki egy sziklaszirtról leugrik, és csak az utolsó pillanatban nyitja ki az ejtőernyőjét, pedig ez egyszerűen vakmerőség. A bátorság számomra Luther Márton hitének bátorsága. Aki hitbéli meggyőződéséért állt ki, tudva azt, hogy ezért saját egyháza máglyahalálra ítélné, senki ember segítségét nem kérte, hanem egyedül Isten kegyelmében bízott.
- A reformáció számomra kiállás az igazság mellett. Ma, amikor sokan állítják, hogy az igazság relatív, szükséges újból és újból kimondanunk, hogy az igazság abszolút, és pedig

isteni igazság. Az igazság maga Jézus Krisztus, aki úgy jelentette ki magát, hogy Ő az út, az igazság és az élet. Az emberi igazság, a jog útján szerzett, kapott emberi méltóság, amelyért oly sokan és oly hevesen küzdenek, nevetésesen relatív.

- A reformáció négy alapigazság, amely minden korszakban megáll és aktuális. Egyedül hit által, egyedül Isten Igéje alapján, egyedül kegyelemből, egyedül Isten dicsőségére.
- A reformáció rávilágított arra, hogy az igaz ember hitből él, és aki hisz, a Jézus Krisztusba vetett hitét kész megvallani és köteles megvallani. A reformátori hitvallások arra buzdítanak, hogy saját hitvallásomban minden megértett isteni igét a maga helyén értelmezzek, keresztyén testvéreim számára érthetővé tegyek, és mai szavakkal válaszoljak arra a kérdésre, hogy mi nekem életemben és halálomban egyetlen vigasztalásom, mi az a fundamentum, amihez mindig és mindenkor visszatérhetek, s ahonnan senki le nem taszíthat.
- A reformáció arra tanít, hogy Isten Igéjét minden körülmény és emberi tanítás elé helyezzem, csak róla gondolkodjam, földi életem zsinórmértékévé tegyem. Eleinktől megtanuljam a keresztyén élet alapértékeit. Ami háromszáz, négyszáz, ötszáz éve nemcsak működött, hanem boldog életet jelentett a Jézus Krisztusban hívó

keresztyéneknek, úgy életükben, mint halálukban, az nekünk ma is mérték. „Egy-két évezredet vissza kell butulnunk” – mondja Kányádi Sándor költő, s mennyire igaza van, mert ott még megtaláljuk az evangéliumi keresztyén gyökereket.

- A reformáció a Szentlélek munkájára épített. Nem arra gondoltak, hogy mit mond a tanító hivatal, s azon mit lehetne korrigálni, nem is csupán a mértékadó ókeresztyén atyák igeértésére támaszkodtak, hanem arra építettek, hogy Isten Szentleke mit világosított meg előttük. A keresztyén gyülekezet, család, egyén ma, hétköznapi döntéseiben Isten Szentlelkének világosságát kéri, nem a saját érdeke mentén dönt, azután a rossz életvezetését meggyónja valakinek.
- A reformáció, az evangéliumi református keresztyén élet tehát az Isten Szentlelkének munkája. Az a világos igeértés, azok a világos hitvallások, az

az egyértelmű teológiai látás, amit a reformáció teológusai megmutattak, korábbi évszázadokban nem voltak tapasztalhatók. Azért volt, azért lehetett és azért lehet ma is reformáció, mert mielőtt a keresztyén egyház valami bálványimádó mélység mocsarába süllyedt volna, saját ellentmondásai miatt szétesett volna, Isten Szentleke világosságot gyújtott benne.

- A reformáció megtanította a Lélek által újjászületett embernek a hálaadás útját, Isten dicsőítésének boldog útját, hogy járjon rajta. Nem az volt és nem az ma sem az igazi kérdés, hogy hány dicsőítő alkalmat tartunk, hanem az élet minden pillanata a hálaadás és dicsőítés rendjében történik. „Hála, azért is, ím, hogy néked hálát adhatok” – mondja az egyik énekünk.

Dr. Németh Tamás
rektor, Pápai Ref. Teol. Akadémia

*Jézus ismét megszólalt, és ezt
mondta nekik: Én vagyok a világ
világossága: aki engem követ,
nem jár sötétségben, hanem övé
lesz az élet világossága. (Jn 8,12)*

Gyökössy Endre: Kézfogás a magasból

Szent Gellért Kiadó

Gyökössy Endre református lelkész, pszichológus, író és költő neve sokak számára ismert. Otthona és parókiája, az Újpest-Újvárosi Református Egyházközség tanácsadó központ lett, a lelkigondozó-lelkipásztor idővel pedig sokak szeretett Bandi bácsija. Magyarország első telefonos lelkigondozói szolgálatának is ő lett a vezetője a Danubius rádióban. Bár református lelkészként szolgált, életművét a katolikus Szent Gellért Kiadó jelentette meg.

Mély, intő szeretettel írta könyveibe gondolatait, melyek közül most a Kézfogás a magasból című sorozatot ajánlom a Szigetek olvasóinak figyelmébe, hogy a megpróbáltatások nehéz időszakában reményforrásunkká válhassanak.

A sorozatnak már több mint 100 darabja jelent meg. Vékony (35-40 oldalas), kisméretű könyvek, zsebben is elférnek, lehet olvasni őket elalvás előtt, utazás közben, orvosra várva, délutáni pihenés alatt, bárhogy is, derű és komoly lelki épülés lehet a hozadékuk. Ajándéknak is kiváló. Minden kis könyv egy imádsággal kezdődik, és fejeződik be. Köztük pedig egy bibliai történetet, vagy témát jár körül Bandi bácsi saját és lelkigondozói gyakorlatából vett példákkal megvilágítva. Ízelítő a sorozat címeiből:

A boldog élet és az örök élet titka, Jézussal a rossz napok ellen, A lényegre figyelés művészete, A mosolygós életforma, Az öregkor dicsérete.....

Kedvcsináló a sorozathoz:

Gyökössy Endre: Hozzád és Hozzá vezető utakon Kézfogás a magasból 103.

„Különös „kirándulásra” szeretnék most hívni! Gyere el velem a Lélek vezetésével a Nagy Útra. El sem kell mozdulnunk a helyünkről, az Ige lámpásával indulunk: mély völgyekbe, égbe nyúló ormok, az örökkévalóság csúcsai felé. Bátran indulhatunk, hiszen az örökkévaló Lélek vezet!

Ez a Nagy Út nem kifelé tart, hanem befelé, saját énünk magva felé. Énünk középpontja felé, amit másként így is mondhatnánk: LÉNYÜNK felé.

Olykor-olykor szükséges és hasznos ilyen kirándulást is tenni; mert sokszor jobban ismerjük a Bükköt, a Mátrát, a Börzsönyt vagy a Dobogóköt, mint önmagunkat...”

A sorozat lelkes olvasójaként:

Vadász Márta
református lelkész, vallás tanár
Pápai Ref. Gimnázium

Hitvallásom

Jó lenne azzal kezdeni a hitvallásomat, hogy a Krisztusba vetett hitem mindig is fontos volt az életemben. De sajnos nem így van. A hit talán igen, de Krisztust még tíz éve sincs, hogy elfogadtam életem Urának. Bár szüleim nem éltek hívő életet, megkereszteltettek a tizedik születésnapomon, s beírtattak még előtte hittanra. Innentől már volt némi kapcsolatom Istennel. Konfirmációm után eltelt húsz év úgy, hogy alig gondoltam Krisztusra. Olvasztam a Bibliát az életem során többször is nekirugaszkodva, beszéltem valakihez, akit még csak nem is neveztem Istennek. Aztán egy nyáron valami megmozdult bennem. Egyre többet gondoltam arra, hogy most már igazán el kéne olvasnom a Bibliát, s el kéne mennem a templomba is. Meghallottam végre Isten hívó szavát. S fél évvel később ott ültem a templompadban. Innentől meg már a klasszikusnak mondható dolgok következtek. Elkezdtem megláttni Istent az engem körbe vevő világban. Minden igehirdetés „nekem szólt”. S végül másfél évvel később kimondtam azt, hogy én már Krisztushoz tartozóként szeretném élni az életemet. Utána kezdtem el aktív és lelkes gyülekezeti életet élni. Elfogadtam végre a Nőszövetség hívását, majd egyszer csak felkínálták a lehetőséget, hogy tarthatok gyermekistentiszteletet. Tagja lettem két gyülekezeti kiscsoportnak, s a kórusnak. S bár az utóbbi évben magánéleti problémák miatt nem tudtam úgy kivenni

részem a gyülekezeti életben, hálás vagyok a csoportoknak, ahova tartozom, hogy soha nem éreztem azt, hogy elfelejtettek volna, s mikor bekövetkezett a baj, akkor ott álltak mögöttem, s egy-egy szóval, imával, öleléssel kifejezték, hogy gondolkodnak rám.

Isten végig jelen volt az életemben, akkor is, ha én csak utólag vettem azt észre. Abban, ahogyan Anyukámat arra sarkallta, hogy végül megkereszteltessen, hogy járasson hittanra. Ahogy állandóan néztem egy keresztény mesét, s végül kívülről fújtam. Ahogy olvastam a gyerekbibliát. Azt gondolom, hogy ezek olyan pontok voltak, amelyek a lelkemben elültettek akkor valamit, amihez felnőttként is vissza tudtam nyúltni. Nem sok mindenre emlékszem az átadott tudásból, de az érzésre, ahogy ülök a templomban, s próbálom Pali bácsit megérteni, arra a nyugodtságra, ami ott jelen volt, arra igen. A szeretetre, ami körülvett, arra szintén. Ugyanúgy, mint a képekre a hittankönyvemből. Hálás vagyok ezért Istennek, s mindenkinek, akinek köze van ahhoz, hogy most már Istennek szentelve életem az életemet. De legfőképpen Neki, hogy soha nem adta fel, s nem mondott le rólam!

Szakács Veronika
presbiter, Pápa

Egy 17. századi kenyérosztó tányér hitvalló üzenete

Egyházunkban az augusztus 20-i nemzeti ünnepünk összekapcsolódik az új kenyérért való hálaadás ünnepével. Magyar népünk régtől fogva életnek hívta a búzát, illetve az abból készült kenyeret. S valóban az egyik legfontosabb eledelünk a kenyér. De a kenyérnek szimbolikusan is mély üzenete van: Krisztus megtöretett testét jelképezi, ami pedig az Életet, az Örök Életet jelenti számunkra. Így a kenyér valóban maga az Élet. Ezt a kenyeret vesszük magunkhoz minden úrvacsoraosztáskor. Ezt a gondolatot fogalmazza meg gyönyörűen a képen látható kenyérosztó tányér felirata: „JESUS AZ EN REMENSEGEM ELETEM ES IDVESSEGEM

ESZEM EZ TANIERROL LELKI ETELT MELLI MEGH VIDAMITLA LELKEMET URAM ADGIAD AZ TE SZENT LELKEDET HOGI ELLIEN LELKEM TEBENNED. ANNO 1648.” Azaz: Jézus az én reménységem, életem és idvességem. Eszem ez tányérról lelki ételt, mely megvidámítja lelkemet. Uram, adjad az Te Szent Lelkedet, hogy éljen lelkem tebenned. Anno 1648.

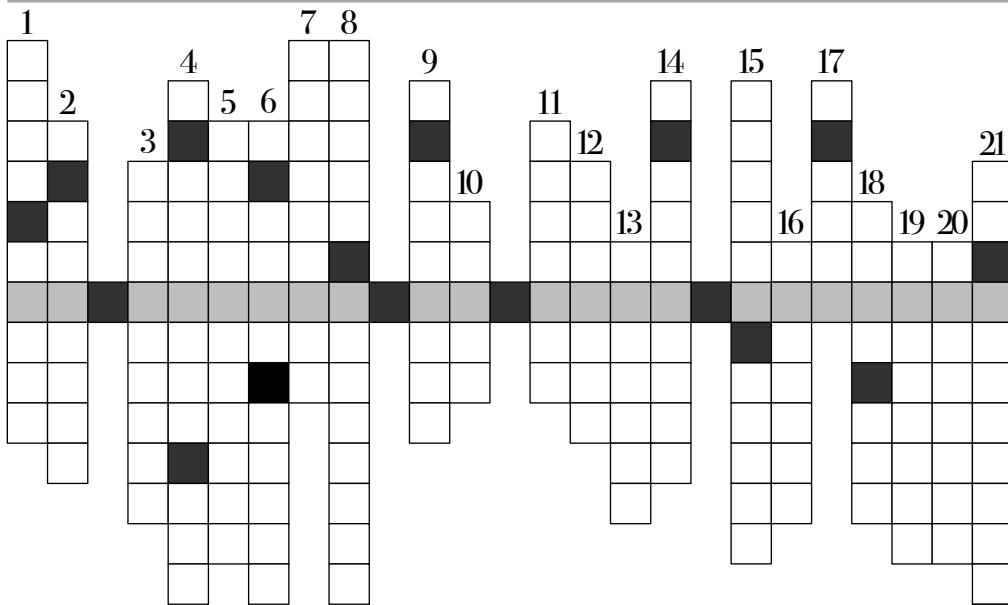
A tányér a Győri Református Egyház-községé volt. 1648-ban készült rézből, mely aranyozott bevonatot kapott.

Füstös Gáborné
múzeumi munkatárs
Pannonia Reformata Múzeum

Keresztrejtvény

- 1 „Boldogok ..... teremtenek.” (Mt 5,9)
- 2 „... övék a ..... Országá.” (Mt 5,3)
- 3 Van ilyen „Ó” és „Új” is
- 4 A 425. dicséret első sora
- 5 Az evangéliumok szerzőit így is nevezzük
- 6 A 168. dicséret első sora
- 7 Jézus születésének ünnepe
- 8 A Mt 8,18-22 „alcíme”
- 9 Milyen asszonyról van szó Mt 15,21-28-ban?
- 10 Öt könyvet tulajdonítanak neki
- 11 Az Ószövetségben így hívják az Isten által küldött szószólókat
- 12 Az énekeskönyv régies elnevezése (a bennük lévő első gyűjteményre utal)
- 13 Az Isten háza
- 14 A Mt 6,16-18 alcíme
- 15 Az Ószövetség 22. könyve
- 16 Pál apostol ilyeneket írt
- 17 „.....-nak hegyén ÚR Isten”
- 18 A 174. dicséret első két szava
- 19 Az Ószövetség 16. könyve

- 20 „..... Urunknak áldott születésén”
- 21 „..... a Jézus a fundámentoma.”

FONTOS: Az énekszámok az 1948-as énekeskönyvből valók.

Megfejtendő a szürkével kiemelt vízszintes sor.

Készítette:

Noszlopy Emma

Megjelenik évente 4 alkalommal.

Felelős szerkesztő:
Márkus Mihály esperes

Szerkesztő:
Sárközi Gergely Antal

Technikai szerkesztő:
Füstös Gábor

Szerkesztőség címe:
szigetek.papaiem@gmail.com

A cikkek szerzői maguk vállalnak felelősséget a cikkek tartalmáért.